

ΘΕΜΑ 9ο Λυσία, Ἐν βουλή Μαντιθέω δοκιμαζομένω ἀπολογία, § 1-3

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαντῶ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν φαίνωμαι <καί> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ αὐτῶ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐκ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς...χρόνον ἡγήσεσθαι.*

Μονάδες 10

2. Γιατί ο Πλάτων αρνείται να χαρακτηρίσει *επιστήμη* ἢ *τέχνη* τη ρητορική;

Μονάδες 10

3. Με ποια επιχειρήματα ο Μαντίθεος προσπαθεί να πείσει τους βουλευτές να εγκρίνουν την εκλογή του ως βουλευτή;

Μονάδες 10

4. Ποια στοιχεία δείχνουν ότι το κείμενο αυτό είναι προοίμιο δικανικού λόγου και μάλιστα για υπόθεση δοκιμασίας;

Μονάδες 10

5. Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό (**Β'** στήλη) και ένα επίθετο (**Γ'** στήλη), απλό ἢ σύνθετο, της αρχαίας ἢ της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις λέξεις της **Α'** στήλης.

ρηματικοί τύποι	ουσιαστικά	επίθετα
λέγοντος		
ἡγοῦμαι		
ἀξιῶ		
ἐπιδείξω		
μετέχειν		

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Εάν δε γνώριζα καλά, κύριοι βουλευτές, ότι οι κατηγοροί μου επιθυμούν να με βλάψουν με κάθε τρόπο, θα τους χρωστούσα μεγάλη ευγνωμοσύνη γι' αυτήν την κατηγορία· γιατί θεωρώ ότι αυτοί είναι υπεύθυνοι για τα μεγαλύτερα αγαθά σε κείνους, που άδικα έχουν συκοφαντηθεί, αυτοί που αναγκάζουν αυτούς (που κατηγορούνται άδικα) να λογοδοτήσουν για τις πράξεις της ζωής τους. Διότι τόσο μεγάλη εμπιστοσύνη έχω στον εαυτό μου, ώστε ελπίζω ότι, και αν κάποιος τυχαίνει να φέρεται άσχημα (ή εχθρικά) σε μένα, όταν με ακούσει να μιλώ για εκείνα που έχουν διαδραματιστεί, θα αλλάξει γνώμη και θα με θεωρεί στο εξής πολύ καλύτερο.

2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 13: «Ο Πλάτων αρνείται να χαρακτηρίσει... με το οποίο τυχόν ασχολείται».

3. Η τελευταία περίοδος της τρίτης παραγράφου: «πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον... οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας» είναι η «πρόθεσις». Εδώ εκθέτει με συντομία το κατηγορητήριο, για το οποίο θα αποδείξει ότι δεν ευσταθεί. Σύμφωνα με αυτό κατηγορείται ότι υπηρέτησε στο ιππικό σώμα κατά την περίοδο που κυβερνούσαν οι τριάκοντα δεδομένου ότι βρισκόταν στην Αθήνα και δεν απουσίαζε καθώς και ότι συνεργάστηκε με τους τυράννους, κατά συνέπεια είναι ακατάλληλος για το βουλευτικό αξίωμα. Οι κατηγορίες ήταν αρκετά βαριές, μια και οι Αθηναίοι λάτρευαν τη δημοκρατία και μισούσαν τους τυράννους και τους συνεργάτες τους.

4. Η έκφραση ευγνωμοσύνης προς τους κατηγορούς, έστω και υπό προϋποθέσεις, αποτελεί στοιχείο πρωτοτυπίας και εντυπωσιασμού με τα οποία ο ρήτορας επιδιώκει να επιτύχει την «πρόσεξις» και να κερδίσει την «εὐνοίαν» των βουλευτών. Ανάλογη είναι και η γνωστή προλογική αρχή στον «Υπέρ του Ἀδυνάτου» λόγο του ρήτορα: «οὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ὦ βουλή, τῷ κατηγορῶ ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τουτονί». Έτσι εκφράζει την βεβαιότητά του για την πρόθεση της κατηγορίας, προσπαθώντας να μειώσει τους κατηγορούς του. Αναφορικά με τη δοκιμασία, ο ρήτορας επισημαίνει στην τρίτη παράγραφο «δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν» γεγονός που καταδεικνύει ότι σκοπός του Μαντιθέου είναι να απολογηθεί προκειμένου οι βουλευτές να εγκρίνουν την εκλογή του σε βουλευτή, εφόσον πληροί όλες τις προϋποθέσεις. Θα πρέπει δηλαδή, τόσο στην ιδιωτική όσο και στη δημόσια ζωή του να έχει ζήσει συνετά, κόσμια χωρίς ακρότητες και υπερβολές, πάθη που δεν ταιριάζουν στην υγιή δημοκρατία. Έτσι, η πολιτική αρετή συνδυάζεται με την κοινωνική και ηθική αρετή.

5. λέξη-λεκτικός-ή-ό
ηγεμόνας-ηγετικός-ή-ό

αξίωση-άξιος, α, ο
επίδειξη-επιδεικτικός, ή, ό
μετοχή-μετοχικός, ή, ό.